

Norges
vassdrags- og
energidirektorat

Olje- og energidepartementet
Postboks 8148 Dep
0033 OSLO

Vår dato: 05.11.2019
Vår ref.: 201700558-47
Arkiv: 312 / 052.21Z
Deres dato:
Deres ref.:

Saksbehandler:
Dag Kjellevoll

Oversendelse av klage på vedtak om avslag til Folkedal II kraftverk i Granvin herad i Hordaland

NVEs vedtak av 28.05.2019 om avslag på bygging av Folkedal II kraftverk er påklaget av Hardanger Energi AS.

Klagen er gitt innen klagefristen og tilfredsstiller de øvrige vilkår for klagerett i forvaltningslovens kapittel VI. NVE har forberedt klagen i tråd med forvaltningsloven § 33.

Vi kan ikke se at klagen gir grunnlag for å endre vårt vedtak av 28.05.2019. Klagen oversendes derfor til Olje- og energidepartementet (OED) for endelig avgjørelse.

Bakgrunn for saken

Hardanger Energi AS søkte den 03.08.2017 om tillatelse etter § 8 i vannressursloven til å utnytte fallet i Folkedalselva i Granvin herad i Hordaland i et nytt Folkedal II kraftverk. De søkte i tillegg om å overføre vann fra Kvanndalselva til Svortetjønn som er inntaksmagasinet til det eksisterende Folkedal kraftverk. Kraftverket ville fått en installert effekt på 9 MW og en økt årlig fornybar energiproduksjon på inntil 26 GWh.

I vedtaket av 28.05.2019 har NVE lagt stor vekt på de negative konsekvensene tiltaket vil få ved å redusere vannføringen i Kvanndalselva. Lokaliteten bekkekløft og bergvegg dekker det meste av Kvanndalen og er gitt verdien svært viktig (A-lokalitet). Til sammen ble det påvist 15 rødlistearter. Kvanndalselva har en 3,6 kilometer anadrom strekning og er vesentlig for sjøørretbestanden i Hardangerområdet som er under sterkt press. NVE mente fordelene ved tiltaket var mindre enn ulempene og vi avslø derfor søknaden, siden kravet i vannressursloven § 25 ikke var oppfylt.

For øvrig viser vi til vedtaket for oppsummering av saksbehandlingsprosessen, sammenfatning av innkomne merknader og NVEs vurderinger.

NVEs vedtak av 28.05.2019 om avslag på bygging av Folkedal II kraftverk og å overføre vann fra Kvanndalselva til Svortetjønn, er påklaget av søker.

E-post: nve@nve.no, Postboks 5091, Majorstuen, 0301 OSLO, Telefon: 22 95 95 95, Internett: www.nve.no

Org.nr.: NO 970 205 039 MVA Bankkonto: 7694 05 08971

Hovedkontor
Middelthunsgate 29
Postboks 5091, Majorstuen
0301 OSLO

Region Midt-Norge
Abels gate 9
7030 TRONDHEIM

Region Nord
Kongens gate 52-54
Capitolgården
8514 NARVIK

Region Sør
Anton Jenssensgate 7
Postboks 2124
3103 TØNSBERG

Region Vest
Naustdalsvegen. 1B
6800 FØRDE

Region Øst
Vangsveien 73
Postboks 4223
2307 HAMAR

Klagen

Hardanger Energi AS klager på NVEs avgjørelse om avslag på søknaden og ber departementet om ny behandling, og at konsesjonsspørsmålet blir prøvd på nytt.

Hardanger Energi mener at det i avslaget fra NVE i liten grad gjøres en realitetsvurdering av tiltaket og de ulempene en utbygging av kraftverket vil kunne medføre.

De er også uenig i at Kvanndalen er en stor bekkekløft med stor verdi. Her har søker lagt ved et bilde som skal vise at Kvanndalen har en terrengutforming mer som en v-dal snarere enn bekkekløft. Hardanger Energi mener fossefall og fossesprutsoner ikke er representert i Kvanndalen. I tillegg er signalarter så å si fraværende i tiltaksområdet.

Bilde: Øvre del av Kvanndalen. Inntaket ligger øverst i den synlige vannstrengen.

Til slutt mener Hardanger Energi at Kvanndalselvas begrensninger for sjørret allerede ligger i elvas utforming. En utbygging av kraftverket med overføring av Kvanndalselva vil etter deres mening kunne ha mindre konsekvens for sjørretproduksjonen enn de begrensningene som ligger ute i fjordsystemene og som det i dag aktivt arbeides for å løse av myndighetene. Hardanger Energi foreslår en full bonitering av de 3600 meterne med sjørretførende strekning av Kvanndalselva, gjort av en uhildet tredjepart.

Det henvises til klagen for mer utfyllende informasjon.

NVEs vurdering av klagesaken

Klagen er gitt innen klagefristen og tilfredsstiller de øvrige vilkår for klagerett i forvaltningsloven kapittel VI.

NVE kan oppheve eller endre vedtaket dersom NVE finner klagen begrunnet, alternativt oversende klagen til OED for endelig avgjørelse (forvaltningsloven § 33).

NVE kommenterer nye forhold som klager anfører og som ikke tidligere er vurdert og forhold som bør utdypes nærmere. For øvrig vil NVE vise til vedtak av 28.05.2019.

NVE oppfatter det slik at klager er uenig i virkningene den omsøkte overføringen vil ha for naturtypen bekkekløft med A-verdi og de 15 registrerte rødlisteartene, og ikke minst Kvanndalselvas betydning for sjørreten i Hardangerfjorden.

NVE ikke enig i Hardanger Energis påstand om at det i liten grad har blitt gjort en realitetsvurdering av tiltaket og viser til vedtak av 28.05.2019. NVEs vurderinger er basert på søknad, befaringer, alle innspill i høringsfasen, og dette har dannet grunnlaget for de vurderingene som er gjort i vedtaket. Vi kan ikke se at det har kommet frem nye opplysninger som ikke allerede er vurdert i vedtaket.

NVE vurderer Kvanndalselva til å ha stor egenverdi og viser til vedlagt oversiktsbilde. Elva er naturlig viktig for bekkekløfta og den artsrikdommen som finnes der. NVE er uenig med Hardanger Energi og mener bildet viser en typisk bekkekløft med elva som dominerende element. Bildet ser ut til å ha blitt tatt seinhøstes etter bladfall, og i vekstsesongen vil kløfta fremstå langt mer frodig. Med så mange rødlisteregistreringer mener NVE at en del av artene er naturlig og «typiske» i en bekkekløft og viser til BioFokus-notat 2018-48, «Naturverdier i Kvanndalen i Granvin herad».

Etter vårt syn vil overføring av Kvanndalselva få store konsekvenser for det helhetlige naturmiljøet. Vi slutter oss til konklusjonene i nevnte BioFokus-notat 2018-48.

I tillegg er elva helt klart viktig som oppvekstområde for sjørreten i Hardangerfjorden. Det ble observert fisk i elva ved befarung. Ved å fraføre opp til 2,5 m³/s av tilgjengelig vannmengde i Kvanndalselva vil det bli betydelig mindre vann som går i Kvanndalselva over året. Dårligere gyteforhold i Kvanndalselva vil på sikt påvirke sjørreten i Hardangerfjorden. Dette er en bestand som er under press, og NVE har lagt vekt på verdien av å opprettholde Kvanndalselva som produksjonselv.

Vi er innforstått med at det vil bli jevnlig overløp, men mener likevel at det å fjerne mye av vannet fra elveløpet vil kunne ha store konsekvenser for gyteforholdene for sjørret. Ut fra vannføringskurvene i tilleggssnotat av 17.12.2018 ser vi at det er lengre perioder med kun minstevannføring. I tillegg vil flomtopper reduseres. At flomtoppene reduseres kan gi store hindre for gytefisk på vei opp elva. For å utnytte anadrom strekning er fisken avhengig av flomvannføringer for å komme forbi enkelte av hindrene som fungerer som sperre på lavere vannføring. Fylkesmannen skriver i sin uttalelse at smoltproduksjonen er vesentlig, men varierer mellom år. Gytefisken er avhengig av høy vannføring for å utnytte potensialet i elva. Med et så stort vannuttak vil det bli langt færre år med gode forhold for oppvandring til den øvre delen av anadrom strekning.

NVE har den klare oppfatning at overføringen av Kvanndalselva vil påvirke både bekkekløfta og sjørreten negativt. Vi vurderer en reduksjon i vannføringen som omsøkt til å kunne føre til potensielt stor skade for naturmangfoldet. NVE viser til føre-var prinsippet i Naturmangfoldloven § 9, hvor det heter at «Når det treffes en beslutning uten at det foreligger tilstrekkelig kunnskap om hvilke virkninger den kan ha for naturmangfoldet, skal det tas sikte på å unngå mulige vesentlig skade på mangfoldet»

Søknaden og tilgjengelige registreringer har avdekket et konfliktnivå som etter NVEs oppfatning gjør det klart at søknaden om konsesjon for å bygge Folkedal II kraftverk må avslås av hensyn til allmenne interesser. Tiltaket er etter vårt syn i åpenbar konflikt med OEDs retningslinjer.

Konklusjon

NVE kan ikke se at det i klagen er kommet frem nye opplysninger som gir grunnlag for å endre vårt vedtak av 28.05.2019. Klagen oversendes derfor OED til endelig avgjørelse jamfør forvaltningsloven § 33.

Alle sakens dokumenter gjøres tilgjengelige for departementet gjennom internettløsningen SeDok.

Med hilsen

Rune Flatby
direktør

Øystein Grundt
seksjonssjef

Dokumentet sendes uten underskrift. Det er godkjent i henhold til interne rutiner.

Vedlegg: